

ORZAMENTO EN TERMOS DE CONTABILIDADE NACIONAL

VI. ORZAMENTO EN TERMOS DE CONTABILIDADE NACIONAL

O artigo 4.1 da Lei 2/2011, do 16 de xuño, de disciplina orzamentaria e sustentabilidade financeira de Galicia supedita a política orzamentaria dos distintos axentes que integran o sector público autonómico ao cumprimento estrito do obxectivo de estabilidade orzamentaria.

Este precepto ven a concretar o mandato xeral recollido na normativa básica que rexe a actividade económico financeira da comunidade autónoma, artigo 3 da Lei de estabilidade orzamentaria e artigo 46 da Lei de réxime financeiro da comunidade autónoma, que consagra a elaboración do orzamento ao mantemento da estabilidade orzamentaria.

Tamén a Lei orgánica 2/2012, do 27 de abril, de estabilidade orzamentaria e sustentabilidade Financeira, establece no seu artigo 27 que “os orzamentos de cada administración pública acompañaranse da información precisa para relacionar o saldo resultante dos ingresos e gastos do orzamento coa capacidade ou necesidade de financiamento calculada conforme ás normas do sistema europeo de contas nacionais e rexionais”.

Enténdese por estabilidade orzamentaria, aplicable a todos os entes que integran o sector público autonómico agás os sinalados no parágrafo seguinte, a situación de equilibrio ou de superávit estrutural, en termos de capacidade de financiamento de acordo coa definición contida no Sistema Europeo de Contas Nacionais e Rexionais (en diante, SEC-2010), e nas condicións establecidas para cada unha das Administracións públicas.

Así mesmo, os entes e sociedades mercantís que pertencen ao sector público autonómico e non se financien maioritariamente con achegas da Xunta de Galicia deberán elaborar, aprobar e executar os seus orzamentos nunha posición de equilibrio financeiro.

O SEC-2010 é un sistema de Contabilidade Nacional e constitúe un marco contable comparable a escala internacional, coa finalidade de realizar unha descrición sistemática e polo miúdo dunha economía no seu conxunto, das súas compoñentes e das súas relacións con outras economías.

O SEC-2010 non é daquela un sistema directamente aplicable ao orzamento das administracións públicas nin á contabilidade patrimonial de partida dobre. Pero si que deberá empregarse para poder definir a capacidade de financiamento e, por tanto, débese atender aos seus criterios para calculala.

O obxectivo de estabilidade orzamentaria debe cumprirse tanto na fase de elaboración e aprobación do orzamento como na fase da súa execución. É por isto polo que o proceso de orzamentación debe planificarse non só en termos de contabilidade orzamentaria, senón tamén en termos de contabilidade nacional.

Isto significa que deben terse en conta por anticipado na elaboración dos orzamentos os axustes positivos e negativos que se estima experimentarán os ingresos e os gastos pola aplicación de criterios SEC-2010, obtendo, como se comentou anteriormente, o límite de gasto non financeiro en termos de contabilidade nacional. Pretender o equilibrio en termos de estabilidade a partires da simple igualdade dos capítulos non financeiros do orzamento, sen ter en conta a priori os axustes que provocan, nos ingresos e nos gastos, os criterios de contabilidade nacional é abocarse á incertidume do resultado da liquidación neses mesmos termos.

Existen dous grandes grupos de criterios que caracterizan o SEC fronte ao orzamento administrativo:

- Un primeiro grupo de criterios que explican a delimitación do sector público e permiten, por tanto, clasificar, ou non, os entes nos que participa a Xunta de Galicia dentro do sector público autonómico (e polo tanto, dentro do perímetro de consolidación en termos SEC). Estes criterios aparecen descritos no apartado de ámbito subxectivo de cada lei de orzamentos da comunidade autónoma.
- Un segundo grupo, son os criterios estritamente contables para calcular a capacidade ou necesidade de financiamento. Estes, a efectos prácticos, derivan nunha serie de axustes a realizar sobre a contabilidade orzamentaria ou administrativa co fin de reflectir a capacidade ou necesidade de financiamento dun sector. De seguido descríbense os que se tiveron en conta para expresar o resultado orzamentario en termos de contabilidade nacional:

AXUSTES DE CONTABILIDADE NACIONAL

Os axustes tidos en conta para a elaboración do orzamento foron os seguintes:

- Outras unidades consideradas AAPP: axuste pola diferenza entre os importes que a administración central e a seguridade social contabilizan como obrigas a favor da comunidade autónoma e os importes contabilizados como dereitos recoñecidos por esta. Soen ser importes que se recadan a principios de exercicio e que se recoñeceron como obrigas no exercicio precedente polas administracións pagadoras. Igualmente recóllense aquí as achegas de capital xa que se consideran gasto non financeiro os importes das achegas de capital realizadas a entidades do sector público autonómico. A máis importante é a da CRTVG para compensar perdas. Tamén se consideran gasto as achegas a Fundacións do sector público autonómico.

- Recadación incerta: diferenza entre o importe dos dereitos recoñecidos nos capítulos I a III do orzamento de ingresos e o importe recadado en ditos capítulos, tanto en corrente como en exercicios anteriores.

- Intereses devindicados: no orzamento os intereses rexístranse no exercicio no que se produce o seu vencemento, mentres que o criterio de contabilidade nacional determina a imputación ao exercicio dos intereses devindicados no mesmo.

- Axustes por execución de avais: recolle o importe das contías avaladas pola comunidade autónoma, declarados falidos e que se pagan por unha aplicación do capítulo VIII.

- Estradas por concesión: en contabilidade nacional as estradas por concesión son gasto no intre en que o concesionario realiza o investimento, polo que a medida que, unha vez terminada a estrada, a Xunta paga o correspondente canon mediante o que se amortiza, realízase un axuste positivo ao ser un gasto xa computado.

- E, por último, como maior ingreso recóllese o axuste debido ao pago da anualidade das contías aprazadas polas liquidacións negativas dos anos 2008 e 2009.

De seguido recóllese un estado descritivo dos cálculos do orzamento en termos de contabilidade nacional e o resultado coma porcentaxe do PIB estimado para Galicia, así como a súa comparativa co exercicio anterior.

Igualmente, aos efectos de calcular o PIB nominal relevante para o cálculo da necesidade máxima de financiamento da comunidade autónoma, aplícanse as instrucións do Ministerio de Facenda que parten do último PIB rexional de Galicia estimado polo INE, ao que se lle aplican os crecementos do PIB nominal do cadro macroeconómico presentado polo Estado.

En base a esta metodoloxía e tendo en conta que en 2024 a Comunidade Autónoma de Galicia fixa como referencia o obxectivo establecido para as CCAA no programa de estabilidade e non recorrerá ao endebedamento como fonte de financiamento.

Polo tanto desaparecen como recursos extraordinarios do ano 2024 o endebedamento, o que supón 181 millóns de euros menos que nos orzamentos do ano 2023.

ORZAMENTO EN TERMOS DE CONTABILIDADE NACIONAL	2023	2024	Var. 2024/2023	
			Importe	%
Ingresos Correntes	11.159	11.997	838	7,5
Gastos Correntes	9.803	10.402	598	6,1
AFORRO BRUTO ORZAMENTARIO	1.356	1.595	239	17,7
Fondo de continxencia	45	17	-29	-62,9
Ingresos de Capital	1.340	1.329	-11	-0,8
Gastos de Capital	2.771	2.838	67	2,4
GASTOS DE OPERACIÓN DE CAPITAL	-1.432	-1.509	-78	5,4
DÉFICIT ORZAMENTARIO NON FINANCEIRO	-122	69	190	-156,6
Liquidacións negativas sistema	85	85	0	0,0
Outras unidades consideradas aapp	-113	-115	-2	1,8
Recadación incerta	-40	-48	-8	20,0
Intereses devindicados				
Outros axustes	9	9	0	0,0
TOTAL AXUSTES CONTABILIDADE NACIONAL	-59	-69	-10	16,9
NECESIDADE DE FINANCIAMENTO	-181	0	181	-99,9

	2023	2024
% PIB Galicia	0,3	0,0
PIB Galicia estimado	73.414	79.836